

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 2089/2024
15.01.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., као правног следбеника сад пок. ББ, бившег из ..., коју заступа Лисавета Обрадовић, адвокат из ..., против тужених ВВ, ГГ, ДД, сви из ..., које заступа Миодраг Бондокић, адвокат из ... и ЂЂ из ..., кога заступа Аца Настасијевић, адвокат из ..., ради чинидбе и по противтужби тужених-противтужилаца ВВ, ГГ и ДД, против тужиље-противтужене АА, ради утврђења, одлучујући о ревизији тужиље-противтужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 2340/23 од 10.10.2023. године, у седници одржаној 15.01.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље-противтужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 2340/23 од 10.10.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Неготину, Судска јединица у Кладову П 58/18 од 16.03.2018. године, допуњеном решењем П 58/18 од 28.12.2018. године одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезу тужени да му предају у државину заузете делове катастарске парцеле .. мзв. „...“, њива 3. класе уписане у ЛН бр. .. КО ... и то тужени ВВ у површини од 109 м², тужени ГГ и ЂЂ у површини од 43 м² и тужени ДД у површини од 18 м², у мерама и границама ближе наведеним у ставу првом, другом и трећем изреке. Одбијен је противтужбени захтев тужених – противтужиоца ВВ, ГГ и ДД да се утврди да су власници по основу одржаја дела катастарске парцеле .. њива 3. класе уписан у ЛН бр. .. КО ... и то противтужилац ВВ у површини од 109 м², противтужилац ГГ у површини од 43 м² и противтужилац ДД у површини од 18 м² у мерама и границама ближе наведеним у ставу четвртном, петом и шестом изреке. Обавезан је тужилац да туженима ВВ, ГГ и ДД на име трошкова поступка солидарно исплати износ од 150.000,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до коначне исплате, а туженом ЂЂ износ од 80.000,00 динара. Обавезани су тужени – противтужиоци ВВ, ГГ и ДД да солидарно тужиоцу на име трошкова поступка исплате износ од 180.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 1717/19 од 15.04.2019. године укинута је првостепена пресуда и решење од 28.12.2018. године и одбијен тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезу тужени да му предају у државину заузети део катастарске парцеле .. мзв. „...“, њива 3. класе, уписаној у ЛН бр. .. КО ... и то тужилац ВВ у површини од 109 м², тужени ГГ и ЂЂ у површини од 43 м² и тужени ДД у површини од 18 м², у мерама и границама ближе одређеним у ставу другом, трећем и четвртном изреке. Усвојен је противтужбени захтев тужених – противтужиоца ВВ и ДД и утврђено да су они власници по основу одржаја дела катастарске парцеле .. њива 3. класе уписана у ЛН бр. .. КО ... и то противтужилац ВВ у површини од 109 м², а противтужилац ДД у површини од 18 м², у мерама и границама ближе одређеним у ставу петом и седмом изреке. Одбијен је противтужбени захтев противтужиоца ГГ да се утврди да је власник по основу одржаја дела катастарске парцеле .. њива 3. класе уписане у ЛН бр. .. КО ... у површини од 43 м² у мерама и границама ближе одређеним у ставу шестом изреке. Ставом осмим изреке одлучено је да по тужби тужиоца и по противтужби туженог ГГ свака странка сноси своје трошкове поступка. Ставом деветим изреке обавезан је тужилац да туженом ЂЂ на име парничних трошкова исплати износ од 104.400,00 динара, као и да туженима – противтужиоцима ДД и ВВ износ од 168.600,00 динара са законском затезном каматом на овај износ од дана извршности пресуде.

Решењем Врховног касационог суда Рев 2843/19 од 27.05.2021. године укинута је пресуда Апелационог суда у Нишу Гж 1717/19 од 15.04.2019. године у ставовима другом, трећем, четвртном, петом, седмом, осмом и деветом изреке и предмет враћен другостепеном суду на поновно суђење.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 2202/21 од 22.07.2021. године укинута је првостепена пресуда и решење од 28.12.2018. године и одбијен тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезу тужени да му предају у државину заузети део катастарске парцеле .. мзв. „...“, њива 3. класе, уписаној у ЛН бр. .. КО ... и то тужилац ВВ у површини од 109 м², тужени ГГ и ЂЂ у површини од 43 м² и тужени ДД у површини од 18 м², у мерама и границама ближе одређеним у ставу другом, трећем и четвртном изреке. Усвојен је противтужбени захтев тужених – противтужиоца ВВ и ДД и утврђено да су они власници по основу одржаја дела катастарске парцеле .. њива 3. класе уписана у ЛН бр. .. КО ... и то противтужилац ВВ у површини од 109 м², а противтужилац ДД у површини од 18 м², у мерама и границама ближе одређеним у ставу петом и седмом изреке. Одбијен је противтужбени захтев противтужиоца ГГ да се утврди да је власник по основу одржаја дела катастарске парцеле .. њива 3. класе уписане у ЛН бр. .. КО ... у површини од 43 м² у мерама и границама ближе одређеним у ставу шестом изреке. Ставом осмим изреке одлучено је да по тужби тужиоца и противтужби туженог ГГ свака странка сноси своје трошкове поступка те је обавезан тужилац да туженом ЂЂ на име парничних трошкова исплати износ од 104.400,00 динара, као и да туженима – противтужиоцима ДД и ВВ износ од 168.600,00 динара са законском затезном каматом на овај износ од дана извршности пресуде.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену ревизију је благовремено изјавио тужилац због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права побијајући је у ставу првом, другом, трећем, четвртном, петом, седмом, осмом и деветом изреке.

Решењем Врховног касационог суда Рев 8886/21 од 29.03.2023. године укинута је пресуда Апелационог суда у Нишу Гж 2202/21 од 27.07.2021. године у ставовима првом, другом, трећем, четвртом, петом, седмом, осмом и деветом изреке и у наведеном делу предмет враћен другостепеном суду на поновно суђење.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 2340/23 од 10.10.2023. године укинута је првостепена пресуда и решење од 28.12.2018. године и одбијен тужбени захтев тужиле која је правни следбеник пок. ББ, којим је тражила да се обавезу тужени да јој предају у државину заузети део катастарске парцеле .. мзв. „...“, њива 3. класе, уписаној у ЛН бр. .. КО ... и то тужилац ВВ у површини од 109 м², тужени ГГ и ЂЂ у површини од 43 м² и тужени ДД у површини од 18 м², у мерама и границама ближе одређеним у ставу другом, трећем и четвртом изреке. Усвојен је противтужбени захтев тужених – противтужиоца ВВ и ДД и утврђено да су они власници по основу одржаја дела катастарске парцеле .. њива 3. класе уписана у ЛН бр. .. КО ... и то противтужилац ВВ у површини од 109 м², а противтужилац ДД у површини од 18 м², у мерама и границама ближе одређеним у ставу петом и седмом изреке. Одбијен је противтужбени захтев противтужиоца ГГ да се утврди да је власник по основу одржаја дела катастарске парцеле .. њива 3. класе уписане у ЛН бр. .. КО ... у површини од 43 м² у мерама и границама ближе одређеним у ставу шестом изреке. Ставом осмим изреке одлучено је да по тужби тужиле и противтужби туженог ГГ, свака странка сноси своје трошкове поступка те је обавезана тужиле да туженом ЂЂ на име парничних трошкова исплати износ од 104.400,00 динара, као и да туженима – противтужиоцима ДД и ВВ износ од 168.600,00 динара са законском затезном каматом на овај износ од дана извршности пресуде.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену ревизију је благовремено изјавила тужиле због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права побијајући је у ставу првом, другом, трећем, четвртом, петом, седмом, осмом и деветом изреке.

Пошто је оценио да је ревизија дозвољена по одредби члана 403. став 2. тачка 3. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23) Врховни суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. ЗПП, па је оценио да је ревизија неоснована.

Према чињеничном стању утврђеном у поступку пред другостепеним судом тужиле је власник катастарске парцеле .. мзв. „...“, њива 3. класе која парцела се граничи са парцелом .. власништво туженог ВВ, са парцелом .. власништво туженог ДД и са парцелом .. чији су сувласници тужени ГГ и ЂЂ. Међа ових парцела како је уписана у катастарским књигама разликује се од међе која се налази на терену у мерама и границама које је у налазу и мишљењу одредио судски вештак геодетске струке. Судски вештак је изласком на лице места утврдио да је спорни простор на терену између парцела тужиле и туженог ВВ целом међом у ширини око 0,5 м, да је видан необрађени део са 8 међних каменова и једним пањем ораха. Спорни простор између парцеле тужиоца и тужених ГГ и ЂЂ целом дужином међе, а у ширину од 1,5 м обрастао је травом у облику троугла. Спорни простор између парцеле тужиле и туженог ДД целом дужине међе и ширине око 0,5 метара је необрађен са засађеним стаблом шљиве и три мања у низу као један међни камен.

Према утврђењу другостепеног суда овакво стање на терену између парцела странака постоји преко 50 година јер су се тада правни претходници тужила и туженог ДД као блиски сродници договорили о физичкој деоби коју су извршили постављањем међне границе и тако опредељене катастарске парцеле до подношења тужбе обрађивали несметано и без икаквог упозорења, при чему део парцеле туженог ДД према налазу вештака геометра држи и обрађује тужила. Такво стање је и са туженим ВВ. Постоји спор око заузећа дела тужилине парцеле од стране туженог ГГ који је решен на мировном већу 2008. године признањем туженог ГГ да је извршио заузеће које је овде спорно па је вратио заузету земљу тужиоцу уз новчану накнаду.

Обзиром да је овако утврдио чињенично стање, другостепени суд је закључио да су међне границе између парцеле тужиле и парцела тужених ВВ и ДД постављене 1970. године од стране њихових правних претходника постављањем међних каменова и засађеног стабла воћки, да су власници парцела своје непокретности обрађивали у оквиру тако постављених граница неометајући једно друго с уверењем да држе и користе своје власништво, али да тако успостављене мере и границе нису у сагласности са стањем у јавним књигама, „катастарском плану“, па је оценио да су у време подношења тужбе испуњени услови за стицање права својине тужених ВВ и ДД прописани чланом 28. став 4. у вези члана 72. став 2. Закона о основама својинскоправних односа. Због тога је применом члана 3. и 37. истог закона одбио захтев тужиле за предају у посед спорних делова катастарских парцела према свим туженима, а усвојио противтужбени захтев тужених ВВ и ДД за утврђење права својине на делу спорне парцеле. Истовремено је одбио тужбени захтев према туженима ГГ и ЂЂ заснивајући одлуку на утврђеним чињеницама да је граница парцела ових парничних странака у складу са одлуком мировног већа из 2008. године, након које је тужени ГГ вратио тужиоцу заузето земљиште и да стога гранична међа међу њима није спорна.

По оцени Врховног суда одлука другостепеног суда заснована је на правилно утврђеном чињеничном стању и на правилној примени материјалног права. Наиме, изведеним доказима утврђено је да је међна линија између парцеле тужиле и парцеле тужених ВВ и ДД је постављена 1970. године од стране њихових правних претходника. Произлази да су тужени-противтужиоци, спорни део обрађивали са убеђењем и схватањем да то припада њиховој парцели. Тужени-противтужилац ВВ је парцелу обрађивао до стабла ораха и постављених међних каменова. Тако успостављене међне границе нису у сагласности са стањем у јавним књигама катастарском плану али имајући у виду да су тужени-противтужиоци ВВ и ДД тај спорни део савесно користили то су исти, сходно одредби члана 28. став 4. у вези члана 72. став 2. Закона о основама својинскоправних односа стекли својину на спорном делу парцеле путем одржаја као савесни држаоци. Стога је тужбени захтев тужиле одбијен као неоснован, а усвојен противтужбени захтев назначених тужилаца и утврђено да су исти стекли својину путем одржаја спорног дела парцеле. У односу на тужене ГГ и ЂЂ, суд је одбио тужбени захтев јер је у току поступка утврђено да ЂЂ није ни учествовао у заузимању спорног дела тужичеве катастарске парцеле .. а ГГ је одступио од коришћења спорног дела парцеле, а спорни однос је путем споразума пред мировним већем Месне заједнице ... који је закључен дана 06.04.2008. године. Значи именовани тужени нити користе нити су у државини спорног дела тужилине парцеле.

Према одредби члана 28. став 4. Закона о основама својинскоправних односа прописано је да савестан држалац непокретне ствари, на коју други има право својине стиче право својине на ту ствар одржајем протеком 20 година. Одредбом члана 72. став 2. прописано је да државина савесна ако држалац не зна или не може знати да ствар коју држи није његова. Према ставу 3. истог члана савесност државине се претпоставља. Правилно је закључено од стране другостепеног суда да су тужени-противтужиоци ВВ и ДД савесни држаоци спорног дела кат. парц. .. КО ... јер су и њихови правни претходници спорни део држали од 1970. године, тај део је од стране правних претходника именованих тужених-противтужилаца обрађиван, сејана је детелина и остале културе, па је правилно закључено да је протеком рока од 20 година од стране тужених-противтужилаца створен услов да се може сматрати да су исти постали власници спорних делова по основу одржаја.

У току поступка није доказано да су исти били несавесни у државини спорних делова парцеле. Без обзира што се катастарске међе не подударају, одржај је посебан начин стицања својине на непокретностима који ако су испуњени услови може довести до стицања својине на одређеној непокретној ствари. У овом случају то је и доказано, тј. да су испуњени сви услови предвиђени прописима па је правилно одлучио другостепени суд када је тужбени захтев тужиље одбио, а усвојио противтужбени захтев тужених-противтужилаца. Правилно је одлучено када је тужбени захтев у односу на ГГ и ЂЂ одбијен јер из изведених доказа јасно произлази да ГГ више не користи спорни део тужиљине парцеле док ЂЂ који је више времена проводио у иностранству није ни био у државини нити је користио спорни део парцеле.

Правилна је и одлука о трошковима поступка која је донета сходно успеху у овој парници.

Наводима ревизије не доводи се у сумњу правилност побијане одлуке. Другостепени суд је у поновном поступку поступио по примедбама Врховног касационог суда, извео све потребне доказе (посебно увидом у доказе и читањем истих, а који су изведени пред првостепеним судом) и оценом истих дао правилну чињеничноправну квалификацију о основаности тужбеног односно противтужбеног захтева. Тужиља тражи да се обавезу тужени да јој предају у државину заузети део од кат. парц. .. на месту званом „...“ КО ... у одређеној површини. Изведеним доказима несумњиво је утврђено да су тужени-противтужиоци ВВ и ДД у државини спорног дела парцеле и да су исти савесни а како се по закону савесност претпоставља, а тужиља није доказала несавесност истих тужених-противтужилаца у погледу државине спорног дела парцеле, то се наводи из ревизије не могу прихватити као основани.

Имајући у виду напред изнето, на основу члана 414. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Гордана Комненић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице

Миланка Ранковић